

PRENUMERATA:

Miesięcznie we Lwowie
3 zł. 30 gr., kwartał
10 zł. 40 gr., z dostawą
do domu i w całości
z przesyłką pocztową
10 zł. 60 gr., kwartał
30 zł. 20 gr., zagraja
miesięcznie 5 zł. 50 gr.
kwartalnie 15 zł. 50 gr.
stała cena prenumeraty
"Kuriera Lwowskiego" wraz
z ilustracją wynosi z dostawą
i przesyłką pocztową
miesięcznie 5 zł., kwartał 14 zł.

CENA NUMERU

15 gr.

za dworcach kolejowych
17 gr.

Praków
2. Bibliot. Jagiellońska

NIEMIECZOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

CENY OGŁOSZEŃ:

Za wiersz milimetry:
Zwyczajny za tekstem 12 gr.
Nadesłane i nekrologia 36 gr.
Na pierwszej kolumnie 60 gr.
Przed kroniką i w rubryce
"Repertuar" 50 gr. Po kro-
nie komunikatach 42 gr.
Dział ekonomiczny 50 gr.
Drobne ogłoszenia za każdy
wiersz 6 gr. Kupno i sprze-
daż 8 gr. Matrymonialna
12 gr. Poszukujący pracy 4 gr.
Na kolumnie tekstowej paski
liniary po 42 gr. W prze-
wodniku informacyjno-rekla-
mowym po 15 gr. (najmniej-
sze 1 zł. 50 gr.). Ogłoszenia
zmiennoscowe 25% drożej, sta-
graniczne o 50% drożej.

Redakcja: ul. Ossolińskich 1. 15. Administracja: ul. Chorążczyzny 1. 26. — Telef.: Redakcja 32-19, red. nocna 29-19, administr. 19. — Konto czekowe P. K. O. 140.561.

Czas odnowić przedpłatę na czerwiec!

Szczury i myszy

tepi

znana jeszcze przed wojną
ze swej skuteczności i na-
grodzona wielkim medalem
złotym na wystawie w Wiedniu

PASTA A. ZALEWSKIEGO w Rawie Ma- zowieckiej

UWAGA: Nieszkodliwa dla zwierząt domowych
i ptactwa. 6339

Zamówienia wysyła się pocztą za zaliczeniem
Żądać we wszystkich aptekach i składach aptecznych

Dzisiejszy numer

zawiera:

Strona 2. U źródła naszych nieszczęść (art. wał.).

Sprawa polskiej poczty w Gdańsku.

Strona 3. Walka o teatry.

Akcja w sprawie rozbudowy Lwowa.

Podhale i jego bohater w powieściach Orka-
na (fejleton).Strona 4. Odsłonięcie pomnika poległych lotników
amerykańskich.

Rozmaitości z całego świata.

Strona 5. Kronika.

Korespondencja z Tarnowa.

Strona 6. Z całej Polski.

Z sądu.

Strona 7. Browerie ostatniej doby.

Dział szachowy.

Ostrzeliwanie pociągu osobowego.

Warszawa. (PAT) Dnia wczorajszego o g.
4:30 na szlaku Narewka-Swisłocz banda zło-
czyńców w liczbie około 80 osób ostrzeliwała
pociąg osobowy, usiłując go zatrzymać. Pociąg
jednakowoż przybył bez zatrzymania do Swis-
łoczy o zwykłym czasie. Jeden pasażer ranny,
jeden posterunkowy zabity, drugi ranny.

Napad bandycki na pociąg na Kresach.

Jeden policjant zabity, jedna osoba w pociągu ciężko ranna.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Dziś rano
na szlaku kolejowym Siedlce - Wołkowysk, ban-
da zbrojna, licząca około 40 ludzi, ostrzeliwała
pociąg, idący z Warszawy do Lidy. Dzięki przy-
tomności maszynisty, pociąg umknął, zwiększa-
jąc szybkość jazdy. Jedna osoba została ciężko
ranna w pociągu. W czasie ostrzeliwania banda

została wypłoszona z lasu przez patrolujący od-
dział wojskowo - policyjny. W wyniku starcia
jeden policjant został zabity. Z Grodna rozpoczął
się natychmiastowy pościg za bandą. Bierze
w nim udział starosta i tamtejszy komendant po-
licji.

—OXO—

Zapowiedź poprawy uposażenia oficerów.

Wstępny krok będzie wypłata zapomóg w pierwszych dniach czerwca.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Starania
min. Sikorskiego o poprawę bytu oficerów znaj-
dują się na dobrej drodze i są prowadzone w kil-
ku kierunkach, jak nowelizacja ustawy o uposa-
żeniu, dodatki funkcyjne i t. p. Ponieważ zasad-
nicze przeprowadzenie zmian w uposażeniu po-

trwałoby dłuższy czas, a sytuacja materialna ofi-
cerów jest nagła, min. gen. Sikorski wystąpił
z projektem udzielenia jednorazowej zapomogi.
Wniosek uzyskał zgodę premiera Grabskiego.
Wobec tego w pierwszych dniach czerwca roz-
pocznie się wypłata zapomóg.

Kampanja o tekę min. spraw wewnętrznych

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Sytuacja,
wytworzona ustąpieniem min. Thugutta, okazała
się trudniejszą, niż się na początku zdawało. Klu-
by opozycji, do których rząd zwrócił się z zapy-
taniem, w jakich warunkach nawróciłyby do sta-
nowiska, jakie wobec gabinetu zajmowały wtedy,
gdy min. Thugutt był w rządzie — dały do zro-
zumienia, że koncepcja mianowania ministra bez-
teki, nawet gdyby nim był t. zw. sympatyk le-
wicy, nie mogłaby zmienić ich stanowiska.

Jako podstawę do dyskusji, mogłyby kluby
lewicy uważać propozycję zrównoważenia wpły-
wów w gabinecie przez zmianę na niektórych sta-
nowiskach ministerjalnych, a przede wszystkim
na stanowisku min. spraw wewn. Kandydatura
prof. Makowskiego spotyka się naogół z aproba-
tą lewicy, pod warunkiem ofiarowania mu teki.

Prawica popiera całkowicie koncepcję mecha-
nicznego zastąpienia p. Thugutta w gabinecie. Pre-
mier Grabski stoi wobec konieczności zagwaran-
towania u stronnictw, dotychczas go popierają-
cych, zgody na poczynienie ustępstw na rzecz
klubów opozycji. W tej atmosferze toczyły się
dziś rokowania.

Po pol. premier Grabski przyjął przedstawi-
cieli Z. L. N., Piasta i P. P. S. Nie należy się spo-
dziewać, aby przesilenie zostało w najbliższych
24 godzinach załatwione. Dążeniem p. Grabskie-
go jest zlikwidowanie go do środy, przed posie-
dzeniem Sejmu. Dodać należy, iż wymienieni
przez niektóre pisma kandydaci na min. bez teki
w osobach: b. woj. Romana, Raczkiewicza i Eug.
Starzewskiego, nie były wysuwane przez rząd,
przeciwnie są mu podsuwane.

NOWY TRAKTAT ARBITRAŻOWY.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Z War-
szawy do Hagi wyjechał naczelnik wydziału tra-

ktatowego w M. S. Z., p. J. Makowski, w celu
rozpoczęcia rokowań o traktat arbitrażowy mię-
dzy Polską a Holandją.

DROBNE OGŁOSZENIA.

MANICURE! Dla P. T. urzędników i urzędniczek
zł. 1. Fryzjer Legionów 5.
1647

NAUKA I WYCHOWANIE.

GIMNAZJUM Im. Dr. Niemca Pełczyńska 28. (Supińskie-
go) 1925/6. klasa I. Zgłoszenia uczniów przyjmuje
kancelaria codziennie od 12:30 do 13. 1557

KURS KROJU i SZYCIA krawiectwa dams. i bieleńiar-
stwa **HELENY PIETRASZEWSKIEJ** kwalif. naucz.
zawodowych kursów rozpoczyna się w maju w Inst. nauk.
"ECOLE REFORME" Pańska 14. Wpisy i inform. od 11
do 1-szej i od 4—7-ej codziennie tamże. 1338

MATEMATYKI, przyrody, chemii udziela profesor,
egzaminuje, poprawki, Antoniego 7. I. p. 3-4 godz. 1653

DRZYJECHAŁ z **PARYŻA** absolwent Akademii **PARYS-
KIEJ** i Akademii Mody w Dreźnie, był modelista w
Paryżu, który udziela lekcji kroju konfekcji damskiej we
Lwowie Gliniańska 4. Metoda łatwa i praktyczna pod
gwarancją wyuczenia się do czterech tygodni. 1740

RÓŻNE.

HAFTY złotem i srebrem, sztandary cechowe, wykonuje
Anna Gałuszka ul. Grottera 1. 2. 1599

KRAWATKI przerabia z dostarczonego materiału, robi
nowe po cenach umiarkowanych. Gruszecka, Gro-
dzkich 6. I. p. 1669

SUKNIE, szale, abażury, powinszowania itd. maluje
rysuję, kombinuję wzory, powiększam portrety nawet
z najmniejszej fotografii. Zyblikiewicza 49. II. p. 1721

SZWALNIA Słowackiego 2. przyjmuje wszelkiego ro-
dzaju bieliznę do szycia z własnego lub dostarczo-
nego materiału. Ceny przystępne. 1609

JAREMCZE pensjonat "Wierchy" przy Prucie 6 min. od
dworca, pokoje słoneczne, wyborowy wikt profesor
Grubecki Lwów Turecka 3. 1745

PRZEPISYWANIE na maszynie. skryptów, podań, wszel-
kiej korespondencji, oraz powielanie pism, przyjmuje
po cenach przystępnych Romańska, Zyblikiewicza 5, przed-
tem 3. 1470

MATRYMONIALNE.

SZYBKO i dobrze wyjść zamaż, lub się ożenić, można
tylko przez Korespondencyjne Biuro Kojarzenia Mał-
żeństw Grafologa Kozaka. Warszawa, Pocztą Główna
skrzynka Nr. 488. 1622

POSADY I PRACE.

Biuro Niemczynowskiej Lwów plac Akademicki 3. Telefon
1361 poleca Francuski z muzyką, siły nauczycielskie,
treblanki, pielęgniarki niemowląt, zarządzające, klucznice,
panny służące, kucharki, ogrodników, oficjalistów roln-
nych, leśnych, służbę wszystkich zawodów. 1718

KUPNO I SPRZEDAŻ.

SYPIALNIE, jadalnie, salony, pokoje męskie, sofy pa-
tientowe do spania: poleca Leon Matwijowski, Lwów
Chorążczyzny 29. 1727

MAJĄTEK RYCERSKI 2100 morg. w tem 1000 morg.
lasu, 400 morg. od 60-80 lat starego, z pozwoleniem
na wyrąb, 300 morg. łąki, reszta ziemia pszenna. Majątek
w najwyższej kulturze, bardzo bogate inwentarze. Elek-
tryczne pługi i wszelkie najnowsze maszyny. Szosa, ko-
lej w miejscu, 2 klm. od miasta z gimnazjum. Majątek
bardzo donośny, trzeba zobaczyć, aby ocenić. Z powodu
wyjazdu z kraju tanio na sprzedaż. Oferty pod: "S. 1544"
Reklama Polska, Poznań, Aleje Marcinkowskiego 6. 1744

SALONOWY garnitur z lustrem konsolą, okazjynie sprze-
dam ul. Sódowa 2. prawy parter. 1741

U źródła naszych nieszczęść.

PO DYMISJI MIN. THUGUTTA.

Dymisja min. Thugutta przypomina społeczeństwu, a szczególnie obywatelom - wyborcom, że głosy ich, oddane wówczas do urny wyborczej, wyszły tylko na szkodę państwa, gdyż ludzie, których się do Sejmu posłało, nie są w stanie wykonać nawet najprymitywniejszego obowiązku demokratycznego — stworzenia większości parlamentarnej. Od chwili bowiem rozpadnięcia się gabinetu Witosa, rządzi państwem gabinet konieczności państwowych.

Gabinet ten, nie mając stałej parlamentarnej bazy, chwieje się za każdym podmuchem trudności, już to w prawo, już to w lewo, wytwarzając w ten sposób ciągły stan niepewności, tak w administracji państwowej, jakoteż i w samem społeczeństwie. Ciągłe niesnaski i secesje w niektórych stronnictwach lewicowych musiały z konieczności pełnić rolę gabinetową na prawy brzeg upodobań wielkiego kapitału i przemysłu. Nic dziwnego, że praca lewicowych ministrów w gabinecie, którzy mieli nadawać całemu rządowi równowagę, stawała się z dniem każdym niemożliwą. Min. Thugutt nie mógł już dłużej wstrzymać tego kierunku i wolał wycofać się z gabinetu. Powstała w ten sposób wielka szczyrbka, którą sfery finansujące opinię publiczną w Polsce, starają się wszelkimi sposobami załatać, w czym dopomaga im nawet prezes Piasta, zapewniając, że „niema powodu do przejmowania się”. Czego jednak nie widzą partie, to widzi bardzo dobrze premier Grabski, który przyznał, że dymisja ta musi wywołać dalsze wstrząśnienia w łonie gabinetu. Wahania gabinetowe nie są wprawdzie dla prem. Grabskiego nowością, ale borykanie się ciągle między groźbami przywódców parlamentarnych a potrzebami państwa, może osłabić energię najbardziej żelaznego człowieka. Trudno nawet premierowi czynić zarzut, że przechyliła się na prawo; tak musiałby postąpić każdy premier w państwie parlamentarnem, którego władza zależy od ustosunkowania się do niego grup partyjnych.

Że wśród takiego kołysania się gabinetu o żadnych naprawdę demokratycznych reformach mowy być nie może — jest rzeczą zupełnie jasną. Wszelkie pretensje, jakie w obecnej chwili ma cała utrapiona część społeczeństwa do gabinetu prem. Grabskiego, są dziecinem i bezpłodnem narzekaniem, z którego nie wyniknąć nie może.

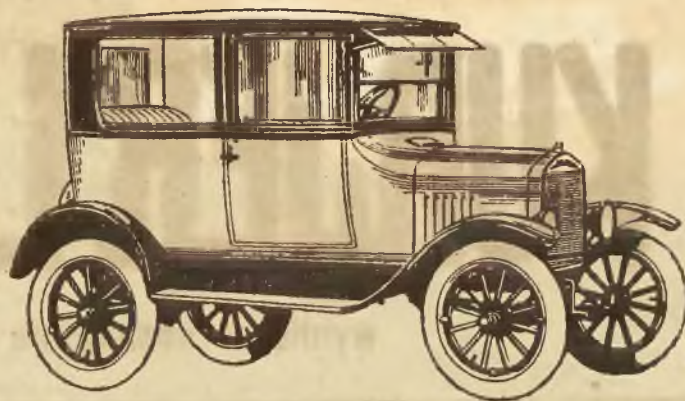
Ale społeczeństwo jako wyborca ma i powinno mieć pretensje do posłów i do Sejmu, który jest za całość odpowiedzialny. Z prawa tego wyborcy za granicą korzystają w najszerszej mierze i moralnie zmuszają ich do produktywności pracy albo do rezygnacji. U nas z tego prawa korzysta się mało, a jednak każdy wyborca winien domagać się od posła i przypominać mu, że nie jego osobiste przekonania i chwilowe humory rządzą państwem, ale wola tych, którzy go wybrali. Gdybyśmy tak w tej chwili mogli w jakiś sposób wydobyc opinie wyborców, jakaż straszna przepaść powstałaby między Sejmem a społeczeństwem. Każdy z posłów z osobna i cały Sejm jest głównym winowajcą obecnego nieznosnego położenia. On jest źródłem nieszczęść i będzie tak długo, dopóki się albo nie poprawi, albo nie rozwiąże. Niech ten straszny przykład nauczy każdego, że wielkość wyborczego afisza nie jest żadnym dowodem na to, że kandydat wykona wszystkie na niego włożone obowiązki. R. D.

BUDŻET DYR. POCZT I TELEGRAFÓW PRZYJĘTY BEZ ZMIAN.

Warszawa, 30 maja. Senacka komisja skarbowo - budżetowa przyjęła bez zmiany budżet generalnej dyrekcji poczt i telegrafów. W związku z tem uchwalono szereg rezolucji, między innymi rezolucję sen. Adelfmana, zdążającą do zniżenia taryf poczt. dla ruchu przesyłek poczt. oraz rezolucję sen. Kasperowicza, wzywającą rząd, aby kwoty na remunerację w przyszłym budżecie były podwyższone. (PAT).

INSPEKCJA ROBÓT W GDYNI.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Minister przemysłu i handlu, p. Klarner i min. kolei Tyszkiewicz wyjechali dziś do Gdyni celem dokonania inspekcji stanu robót w porcie i rozbudowie dworca kolejowego.

ODPOWIEDNI NA KAŻDĄ PORĘ ROKU

Samochód zamknięty musi przedewszystkiem być użytecznym i pewnym.

Karetki Ford swoją jakością przewyższają wszystkie inne lekkie samochody. Można je spotkać zarówno na ulicach miast, jak i na wiejskich drogach, będąc ważnym czynnikiem w życiu zawodowym i towarzyskim, samochody te wygodą i niezawodną służbą wszędzie zyskują uznanie swych posiadaczy.

Karetka Ford nadzwyczaj łatwa do kierowania i niezwykle tania w życiu.

Do budowy jej używane są wyłącznie materiały pierwszorzędnej jakości, a każda najmniejsza nawet część podlega drobiazgowemu sprawdzeniu.

Prosimy odwiedzić najbliższego przedstawiciela, który chętnie udzieli szczegółowych informacji i zademonstruje wszystkie typy karetek Ford.

Ford

Przedstawiciele na Polskę i w. m. Gdańsk:

LWÓW „Eshape” Sp. Handl. Przem. Z. O. P.	WARSZAWA „Elabor” Sp. Akc. Handl. Przem. Ł. J. Borkowski.	POZNAŃ „Elabor” Sp. Akc. Handl. Przem. Ł. J. Borkowski
POZNAŃ J. Zagórski & A. Tatarski	ŁÓDŹ „Elabor” Sp. Akc. Handl. Przem. Ł. J. Borkowski	ŁÓDŹ Spółka dla Sprzedaży Samochodów
KATOWICE „Elabor” Sp. Akc. Handl. Przem. Ł. J. Borkowski	KATOWICE Dr. Eryk Sydow	KRAKÓW Ludwik Hubicki
LUBLIN Lubelski Syndykat Rolniczy Sp. Akc.	KUTNO W. Niklewicz H. Karczewski i S-ka	KIELCE Bracia Z. & S. Przygodzcy
PŁOCK Polskie Tow. Automobilowej Komunikacji Sp. z ogr. odp.	BYDGOSZCZ Wytwórnia motorów jezdnych „Stadie”	TORUŃ Centrala Samochodów i Akcesorji. M. Hartwig i Ska
OSTRÓW (Wielkop.) Kielman i Wentzel	WILNO W. Malinowski Dom Przem.-Handl. Sp. z O.O.	SOSNOWIEC Tow. Przem.-Handl. „Oskard” Sp. z Ogr. Odp.
WŁOCŁAWEK Józef Skrobocki	GDĄŃSK „Elabor” Sp. Akc. Handl. Przem. Ł. J. Borkowski	GDĄŃSK von Alvensleben & Thiel G. m. b.H.
		RADOM Inż. W. Kechel Biuro Techn.-Handl.
		NYTYCH J. Klein.

1724

P. 14.

Sprawa polskiej poczty w Gdańsku.

Wiedeń, 30 maja. Z Genewy donoszą, że sprawa polskich skrzynek pocztowych ze względów technicznych nie zostanie na czerwcowej sesji Ligi Nar. w Genewie ostatecznie załatwiona. Rada Ligi Nar. wybierze komisję rzeczoznawców, która w tej sprawie uda się do Gdańska. Na podstawie wyniku badań tej komisji Rada wyda swój wyrok. W pewnych kołach lansują projekt ustanowienia przy sekretarjacie Ligi Nar. posady referenta, któryby pod nadzorem osobnego komitetu zajmował się sprawami gdańskimi i mniejszości narodowych. (AW).

Sprawa paktu gwarancyjnego.

Paryż, 30 maja. Foreign Office proponuje przedłożenie kwestii granic wschodnich sądowi rozjemczemu, niemniej jednak Anglja gotowa jest uczynić Francji ustępstwo o tyle, że Francja będzie miała możliwość w razie potrzeby przyjąć z pomocą wojskowa swoim sprzymierzonym na Wschodzie i w Europie środkowej. Naogół panuje zdanie, że rozwiązanie kwestji paktu gwarancyjnego nastąpi dopiero w ciągu sesji Ligi Narodów w Genewie, gdzie Briand będzie miał sposobność osobiście zetknąć się z Chamberlainem. (PAT).

—OXO—

CIĄGŁY BRAK WIEŚCI O AMUNDSENIE.

Wiedeń, 30 maja. „N. Fr. Presse” otrzymała depeszę iskrową z okrętu „Fram” dnia 29 o godz. 4 po poł.: Powrócił właśnie okręt „Hobby”, przeszukawszy granice lodu aż do długości 80.23'. — Lotników nie można było znaleźć. Druga depesza

iskrowa, wysłana o godz. 12 w nocy z okrętu „Fram” donosi: Stosunki atmosferyczne poprawiły się. Wedle sprawozdania, należy przyjąć, że nad morzem polarnym również i w przeciągu najbliższych dwóch dni zapana pogoda. (PAT).

—OXO—

Walka o teatry.

Wczorajsze posiedzenie Rady miejskiej było poświęcone sprawom teatralnym. Przewodniczył posiedzeniu wiceprez. Schleicher.

R. Domiczek (klub mieszczański) wypowiedział się za zniesieniem teatru Nowości.

R. Sokal imieniem żyd. klubu mieszczańskiego żądał zamknięcia jednego z teatrów.

R. Próchnicki (N. D.) jest również za zniesieniem jednego teatru; wybór pozostawia komisji, popierać będzie redukcję teatru Małego, a zniesienie Nowości.

R. Włodzimirski wypowiedział się za pozostawieniem wszystkich 3 teatrów, ponieważ opera, która jedyna właściwie przynosi deficyt i tak pozostać musi.

Na wniosek r. Hauswalda zamknięto dyskusję; głosu udzielono tylko radnym, którzy poprzednio się zgłosili.

R. Szczyrek: Wobec tego, że deficyt w ub. sezonie wyniósł około miliona, t. j. 10 procent ogólnego budżetu, proponuje mowca zamknięcie teatru Nowości. Mowca wypowiedział się przeciw przekazaniu sprawy wyboru teatru — który miałby zostać zamkniętym — komisji teatr.

R. Zawojski (polska demokracja) jest za redukcją teatru Nowości.

To samo stanowisko zajął r. Metakiewicz.

R. Dwernicki stanął na stanowisku, że należy zatrzymać wszystkie teatry. Decyzję zwinięcia teatru należy, zdaniem mowcy, odroczyć na jakiś czas, np. na 1 rok. Ani Mały, ani Nowości nie nadają się ze względu na gmachy, na teatry. Trzeba zbudować teatr inny, do tego jednak czasu nie zmieniać dotychczasowej sytuacji, ażeby nie obarczać nowego dyrektora organizowaniem od nowa teatru.

Dyskusję zakończył prez. Chłamtacz kategorycznym żądaniem pozostawienia wszystkich teatrów. Żądanie swoje motywował prez. bardzo rzeczowymi wywodami, nie zdołał jednak przekonać Rady, która w końcu uchwaliła:

1. Pokryć deficyt za rok ubiegły.
2. Znieść jeden teatr.
3. Pozostawić komisji wybór tego teatru z tem, że do dni 14 decyzja ma być podana Radzie do zatwierdzenia.
4. Uregulować dostęp do teatru Nowości i doprowadzić tam tramwaj.
5. Wyasygnować 75.000 zł. celem uzupełnienia wystaw „Halki” i „Straszego dworu”.
6. Do 15 września komisja przedłoży Radzie preliminowaną wysokość gaź dla poszczególnych grup aktorów.

Akcja w sprawie rozbudowy Lwowa.

Wczorajsze posiedzenie komitetu obywatelskiego rozb. m. Lwowa owiane było duchem pesymistycznym. Na posiedzeniu zjawili się posłowie Śliwiński i Sommerstein, którzy w sprawie funduszu budowlanego, przez rząd niejednokrotnie w stanowczej formie obiecanego, złożyli bardzo sceptyczne oświadczenie.

P. Sommerstein mówił o działalności Banku Gosp. krajowego, który obecnie zamknął wogóle kredyty, wobec tego dr. Sommerstein stawia wniosek: Obywatelski komitet rozb. domaga się od Rządu cofnięcia tego zarządzenia warsz. centrali i wydanie polecenia, by Bank Gosp. Kraj. przyznane już pożyczki petentom we własnym zakresie wypłacał.

Po przemówieniach p. Seidnera i inż. Feuersteina, który żądał zwrócenia się do kapitału zagranicznego w drodze prywatnej, uchwalono odbyć szereg zgromadzeń publicznych, w których ob. komitet rozb. przedstawi szerokim masom społeczeństwa sprawę akcji budowlanej.

—OXO—

10-LECIE UŁANÓW KRECHOWIECKICH.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). W poniedziałek odbędzie się w Augustowie uroczystość 10-lecia stacjonującego tam pułku ułanów krechowieckich. Na uroczystość wyjeżdża min. gen. Sikorski, który udekoruje dowódcę pułku płk. Podhorskiego oficerskim krzyżem Polski Odrodzonej.

Pierwsza Pomorska Wystawa Rolnictwa i Przemysłu 1681

W Grudziądzu
otwarcie 26. czerwca 1925 r.

ABBAZIA

Najbardziej znane, najtańsze i najbliższe położone kąpiele morskie nad Adrią.

Sezon kąpielowy: maj — listopad

6 wielkich zakładów kąpielowych (także dla dzieci). kąpiele morskie „Lido”
Letnie ceny pensjonatów włącznie z pokojem od 45 lirów

począwszy:
Palace-Hotel, Hotele Regina i Quarnero
Hotel Quisisana. Hotel Grand & Strand-Hotel Savoy
od 40 lirów począwszy:
Hotel Imperial et Speranza - Hotel Breiner
Klubu Hotel Esplanade. Hotel Bristol.
Hotel Istria - Pieterskiego Pension Augusta
Pensjon Fabri

od 35 lirów począwszy:
Pension Quitta Hotel Louise - Hotel Augusti
przedtem Pension Lederer
Hotel Residenz, Pension Hausner. Pension Schlosser.
Pension Lederer. Park-Hotel - Pension Venezia
Pension Royal - Pension Salus - Hotel Metropol
Pension Mascagni

Sanatoria od 45 lirów począwszy
Nowy Kurhaus dr. Lakatos & Villa Jeanette
Kurhaus Pension Dr. Mahler

Dom mieszkalny (Logierhaus) „ale mare” (bez pensjonatu)
Kawiarnie: Principe Umberto - Pawilon Glacier.
8 banków, Biuro podręczne, Agencja wagonów sypialnych.
Prospekty kurac. przez dyrektora kurac. Prospekty hotelowe wysyłają
najchętniej powyższe hotele. 1734

Kasyno **Zamet** Równie atrakcje jak w Monte Carlo
10 minut od Abbazji.
Dla zwiedzania Kasyna Zamet wymagane jest włoska wiza paszportowa,
brzmiejąca na kilkakrotną podróż.

ZWIĘKSZENIE SZYBKOŚCI POCIAGÓW.

Warszawa, 30 maja. (Tel. wł.) (G). Począwszy od 5 czerwca, ma być zwiększona szybkość pociągów osobowych o 10 km. na godzinę.

POLSKIE FILMY.

Warszawa, 30 maja. Polskie przedsiębiorstwa filmowe przygotowują obecnie 2 wielkie filmy: jeden jest przeróbką powieści p. H. Mniszek p. t. „Trędowata”, drugi nosi tytuł „Ks. Józef Poniatowski”, według scenariusza Wacława Sieroszewskiego. (AW).

AMERYKA DOSTARCZA TYTONIU POLSCE.

Według doniesień pism nowojorskich polski monopol tytoniowy zawarł kontrakt ze Związkiem Plantatorów tytoniu w Stanie Wirginia o dostawę 3.5 milj. funtów tytoniu.

KAWA RIEDLA

Podhale i jego bohater w powieściach Orkana.

Ukazały się w roku bieżącym w wydaniach książkowych dwie powieści Orkana,*) z których pierwszą p. t. „Kostka Napierski” pamiętają czytelnicy nasi z odcinka powieściowego „Kurjera Lwowskiego” w r. 1923.

Historyczna postać śmiałego buntownika-bohatera, który za czasów Jana Kazimierza obudził i porwał za sobą całe Podhale, marząc o wyzwoleniu chłopstwa i stworzeniu Polski ludowej — nie pierwszy raz wchodzi do naszej literatury. Rozmawiał się w osobliwym góralskim wodzu, który o całe wieki wyprzedził myślą społeczną ówczesną umysłowość — Kazimierz Tetmajer i odtworzył w „Marynie z Hrubego” krwawą tragedję Kostki epizodycznie wprowadzając, ale w sposób niesłychanie wyrazisty i zwarty, dając obraz skończony pod względem charakterystyki i treści. Orkan niewiele odbiegł od ogólnego zarysu zdarzenia, opowiedzianego przez Tetmajera na tle historycznego faktu. Jednakże w sposobie ujęcia rzeczy, a zwłaszcza w nakreśleniu sylwetki bohatera występują zasadniczo różne indywidualności obu autorów. U Tetmajera z ambitnego zalotnika, hardego współzawodnika na magnackich progach, przeistacza się Kostka Napierski, nieprawny syn króla Władysława IV, w krwawego mści-

ciela osobistej zniszczenia, z którego wreszcie wyrasta nieustraszony i nieprzebierający w środkach chłopski rewolucjonista, marzący o wyzwoleniu ludu, o zagarnięciu korony, o zbudowaniu polskiego, narodowego kościoła.

Orkan pominął tę wewnętrzną przemianę Napierskiego i patrzy nań odrazu jako na organizatora zbrojnego ruchu Podhalan, wolnego od żądy osobistej zemsty. Nie ambicja królewskiego syna wskazuje mu drogę ku szczytom władzy. Kostka orkanowski jest błękitnym rycerzem bez skazy, obrońcą uciśnionych, szermierzem idei wolności i sprawiedliwości, wzdygającym się przed skutkami buntu i zdrady. Przymierze Lwa Aleksandra z Chmielnickim, w szkicu tetmajerowskim fakt wyraźnie określony i dokonany — staje się u Orkana tylko dziełem intrygi i potwarzy fałszywego przyjaciela Kostki i spotyka się z kategorycznym potępieniem ze strony wodza podhalańskiej rebelji. Bohater Orkana jest piękniejszy, idealniejszy, czystszy, — postać stworzona przez Tetmajera bardziej żywa i plastyczna.

Romans Kostki z Zofią Pieniążkową, a raczej ich niewinne, romantyczne, niedomówione spotkanie — nie przypominają płomiennej, ziemskiej miłości ku Beacie Herbertównie i lekko, lecz dasadnie zaznaczonych przez Tetmajera scen z Maryną w czorszyńskim zamku. Wogóle orkanowski bohater jest trochę zanadto marzycielem i poetą i budzi nawet wątpliwość, czy hardy buntownik XVII wieku, bojownik postępu, krwawy rewolucjonista — mógłby istotnie tyle mówić i dumać, tak smętnie rozmyślać nad przeszłością zamczyska czorszyńskiego, które zuchwale zajął, kochać tak beznamiętnie i błękitnie.. Subtelny, wytworny Orkan nie silił się na od-

malowanie krwawych, odrażających obrazów, jakie powieściom Tetmajera tyle potwornej grozy nadają, zwłaszcza moment męczeńskiej śmierci Kostki na połu. Unika też Orkan ostrych wyrażań, zbyt mocnych zwrotów, brutalnych scen, właściwych Tetmajerowi. Język jego, śpiewny, płynny, czysty, z ludością opiewa uroki Tatr i maluje pełne wdzięku i charakteru swoistego fragmenty życia dawnej góralszczyzny.

Inny zgola świat tworzy środowisko, w jakim rozgrywa się akcja drugiego utworu Orkana, chociaż i tu przedmiotem obserwacji jest ukończony temat tego pisarza, lud góralski. Ale to już nie ten świetny barwą, krasą i bujnością życia kraj baców, zbójników i „harnasiów”. To „komornicy” — najbiedniejsi z biednych, najędźniejsi z wszelkiej nędzy, tulący się w cudzych lepiankach w jakiejś jałowej kotłince górskiej wśród nagich stoków „na których było rokrocznie zbierczyżbami po próżnicy”, gdzie „trudno skuś trawę, gdy jej niema”...

Dojrzał autor ich dolę w całym ogromie głodu, biedy i poniżenia, podpatrzył podłość i egoizm ludzki w całej ohydzie i marności. Opowieść o komornikach nie lśni przepychem tęczy słów, snuje się szarą nitką, jak roboczy żywot wydzieńczonych. Ale za to przemawia tak silnie głęboką prawdą życiową, szczerym, chłopskim bólem, wyrazistością postaci i prostotą języka, ilustrując tak żywotnie filozoficzną myśl, zamykającą powieść: „Dyć my wszyscy na tym świecie komornikami” — że stanąć może w rzędzie najcenniejszych utworów z życia ludu w naszej literaturze.

Michalina Hausnerowa.

—OXO—

*) Władysław Orkan: Kostka Napierski, powieść z XVII. Warszawa 1925. Instytut wydawniczy „Biblioteka Polska”.

Wład. Orkan: Komornicy, powieść. Wyd. trzecie. Księgarnia Biblioteki Dział Wyborowych, Warszawa.

Odsłonięcie pomnika poległych lotników amerykańskich.

Uroczystość odsłonięcia pomnika na grobie oficerów - lotników Amerykanów z 7-mej Eskadry Myśliwskiej im. Tad. Kościuszki, zgromadziła w dniu wczorajszym na cmentarzu Obrońców Lwowa liczny zastęp znakomitych gości i ogromne rzesze publiczności. M. i. przybył na tę uroczystość poseł Stanów Zjedn. w Warszawie p. Pearson, w im. min. Spraw wojsk. gen. dyw. J. Malczewski, szef lotnictwa wojsk. gen. Zagórski, woj. Garapich, gen. Jędrzejewski i i.; Radę m. reprezentowali pp.: Neuman, Stahl i Höflinger. Poza tem zjawili się pp.: Reinländer, Łukomski; b. woj. Grabowski, rektor Wątarek, sen. Thuillie, członkowie poselstwa ameryk., cały szereg reprezentantów wojskowych i cywilnych oraz wszelkich zrzeszeń obywatelskich. W zastępstwie gen. Hallera, który jako protektor komitetu miał dokonać odsłonięcia pomnika, przybył p. prez. Sierociński.

Chór technicki odśpiewał: „Gaude Mater“, poczem wygłosił mowę w językach: angielskim i polskim pastor, dr. **Kesseiring**. Mowca wspominał o zasługach 7-mej Eskadry, która w chwilach najcięższych dla naszego państwa i miasta tak skutecznie i ofiarnie pośpieszyła nam z pomocą.

Z kolei przemawiał dr. **Leon Piniński**, który następnie dokonał uroczystego odkrycia pomnika.

Na tle przepięknego w swojej powadze pomnika, przedstawiającego uskrzydłonego lotnika i opatrzonego napisem polskim i angielskim: „Amerykanom poległym w obronie Polski w latach 1919—1920“, wygłosił dłuższą mowę w imieniu p. ministra Spraw wojsk. gen. **Malczewski**.

W imieniu p. min. Spraw wojsk. oraz całej armii, w dowód czci złożył generał na grobie poległych wieniec i zwrócił się z prośbą do p. Posła Ameryki, aby zechciał być pośrednikiem naszych szczerych i serdecznych uczuć dla całego społeczeństwa amerykańskiego.

P. generałowi Malczewskiemu odpowiedział p. **Pearson**.

Szef dep. lotnictwa, gen. **Zagórski** w krótkich słowach opisał historię 7-mej eskadry. Po nim zabrał głos wiceprez. **Stahl**, który odczytał listy, nadesłane komitetowi przez gen. Hallera, oraz polonję amerykańską. Społeczeństwo amerykańskie nadesłało 3 chorągwie narodowe, które p. wiceprezydent złożył na grobie poległych.

Przemawiali jeszcze: kapitan **Konopka**, imieniem kom. budowy pomnika, pani **Ebenbergerowa** i prezydent **Neuman**.

Koncząc uroczystość, zagrała orkiestra „Boże, coś Polskę“. Delegacje złożyły wieńce na grobie bohaterów, poczem około 1-szej godziny w południe cmentarz opustoszał.

—oxo—

Z operetki.

Dama w purpurze.

Operetka w 3 aktach Jacobsona i Oestreichera, muzyka J. Gilberta.

Ponad przeciętny poziom operetkowy wznosi się Gilberta „Dama w purpurze“, nietyle muzycznie, ile pod względem tekstu, który posiada niezaprzeczane zalety: ma treść odbiegającą od szablonu, ujętą w udatne ramy sceniczne, wprowadza na scenę życie, humor nie nuży, lecz bawi widza. Jedynie pierwszej odsłonie zarzucić można zbyt długą. Dwa dalsze akty (w koszarach i w pałacu) są zwięzłe i zajmujące. Jakkolwiek libretto tej premjery porusza struny sentymentalne, a nawet dramatyczne, muzyka Gilberta jest „jednolitą“, nie wznosi się ponad poziom operetkowy, a epizody poważniejsze zbywa melodjami tanecznymi mało oryginalnymi. Rozwierało się tu szerokie pole dla zażytkowania motywów ludowych rosyjskich. Korzystał z nich jednak kompozytor bardzo skromnie i przytem w mocno rozwodnionej wersji. Stosunkowo najwięcej kolorytu rosyjskiego posiada akt II. (z Kamarinskaja). W akcie I. i III. z wyjątkiem kilku melodji o charakterze słowiańskim, panuje muzyka operetkowa typowo niemiecka. Zaletą twórczości Gilberta jest spiewność melodji i barwność instrumentacji. W momentach dramatycznych staje się jego muzyka nawet nieco wybredniejszą na punkcie rytmiki i harmoniki.

Bohaterką operetki jest postać Katarzyny II, treścią jej zabiegi celem zdobycia serca dumnego porucznika Michała Michajłowicza. Osoby epizodyczne, jak poseł austriacki i jego żona, są traktowane niemal równorzędnie z głównymi postaciami i odgrywają w rozwoju akcji ważną rolę. Pni Miłowska dała doskonałą postać despotycznej carycy; w jej kreacji była dostojność monarchini, przebiegłość, dzikość i zalotność kobiety, która nie przebiera w środkach, byle dojść do upragnionego celu. Również interpretacja muzyczna zasługuje na pochwałę. Uznania godną jest również kreacja p. Rapackiej (hr. Konstancja). Grała z właściwym sobie wdziękiem i poletem, śpiewała muzykalnie. Dobrze wywiązała się p. S. Ryńska w roli damy dworskiej. Świetny i niewyczerpany w paradnych pomysłach był jak zwykle p. Tatrzański. P. Łowczyński reprezentował w operetce element poważny, niemal dramatyczny; i z tą powagą traktował swą rolę od początku do końca, odnosząc głosowo i scenicznie rzeczywisty sukces. Na szczerze słowa pochwały zasługuje p. Kuligowski, tak za doskonale ujętą rolę porucznika Michajłowicza, jak i za dobrą reżyserję. Na szczególne wyróżnienie zasługuje u niego opracowanie strony muzycznej. W innych rolach wystąpili z powodzeniem p. Hebenstreit, Kopczyński, Szosland, Szymański i Roński.

Orkiestra grała naogół starannie, lecz często głużyła solistów. Chór trzymał się dzielnie. Całość przygotował sumiennie p. Tadeusz Sereński.

W ciasnych ramach teatru Nowości (stanowczo za ciasnych na tę operetkę, wymagającą wielkiej sceny) stworzył p. Balk bardzo malownicze tło dekoratywne. Mimo wszystko sala przyjęła na dworze Katarzyny II była nieprawdopodobnie skromna i ciasna. Lecz temu trudno zaradzić.

Do powodzenia operetki przyczynił się znacznie występ pni Burkackiej i p. Cesarskiego (Kamarinskaja).
A. S.

*

W ostatnim sprawozdaniu muzycznym o koncercie Tow. „Bard“ zamiast „poprawna emisja“, wydrukowano „poprawna emocja“.

Powołanie szeregowych rocznika pob. 1899 i 1900 na 4-tygodniowe ćwiczenia.

Szeregowi rezerwy rocznika 1899 i 1900, mający odbyć ćwiczenia wojskowe w r. b. otrzymują imienną kartę powołania z wyznaczeniem formacji i terminu stawiennictwa.

Powołany na ćwiczenia ma wyruszyć z domu z takim wyrachowaniem, ażeby stawić się w formacji wojskowej w dniu i o godzinie wyznaczonej w karcie powołania.

W razie konieczności przejazdu koleją, użyć należy do tego celu dołączony do karty powołania bilet III. klasy dla pociągów osobowych, który jest ważny do przejazdu tylko łącznie z kartą powołania. Rezerwista obowiązany jest przynieść z sobą i przedstawić Dowódcy formacji swoją książeczkę wojskową wraz z kartą mobilizacyjną. Zwolnieni w roku 1925 z ćwiczeń będą szeregowi rezerwy, którzy: w r. 1925 ukończyli przepisana służbę w wojsku stałym i zostali zwolnieni do rezerwy, lub stale urlopowani; odbyli już obydwa 4-tygodniowe ćwiczenia w rezerwie. Szeregowi rezerwy, którzy otrzymają kartę powołania, a którzy z ważnych powodów (chorzy, osadnicy kresowi i samodzielni gospodarze rolni, instruktorzy w obozach P. W., oraz ze względu na śmierć lub nieszczęście w rodzinie i z innych nadzwyczajnych powodów) pragnęliby uzyskać przesunięcie terminu ćwiczeń na termin późniejszy, niż ten, który wyznaczony im został w imiennej karcie powołania, mogą wnieść do tej PKU, która wystawiła kartę powołania, odpowiednio umotywowaną i udokumentowaną i należycie oświadczoną prośbę bezzwłocznie po otrzymaniu karty powołania a najpóźniej na dwa tygodnie przed terminem stawiennictwa, wymienionym w karcie powołania.

Do próśb tych nie należy dołączać karty powołania.

Zażalenia na rozstrzygnięcia PKU mogą być przedkładane w drodze przez PKU do właściwego Dowódcy Okręgu Korpusu.

Rezerwiści winni przynieść na ćwiczenia swoje własne przybory do jedzenia (jak łyżkę, widelec i t. p.).

—oxo—

Rozmaitości z całego świata

(st.) **Figte fonetyki**. Mieszkańcy Hawajów nie wymawiają dwóch dźwięków, częstych w mowie europejskiej, mianowicie: „s“ i „r“. W rezultacie tej właściwości fonetyki hawajskiej, rząd St. Zjednoczonych ma wielkie trudności w rządzeniu wyspami. Nazwano n. p. jedną z osad na Hawajach imieniem wielkiego prezydenta — Roosevelt'a. Wkrótce trzeba było nazwę zmienić, bo w wymowie Hawajczyków — Roosevelt — brzmiał — „Lukiwajaki“.

(st.) **Matuzalowe lata**. Jeden z astronomów amerykańskich ogłosił niedawno pracę o roku biblijnym. Twierdzi on, że rok ten miał zaledwie 28 naszych dni i popiera swe twierdzenia dowodami z dziedziny ruchu gwiazd i planet. Według tej teorii słynne Matuzalowe lata — 969 — których życzymy sobie w dobrych stosunkach z przyjaciółmi, wyniosłyby zaledwie lat 80. Słabą stroną tej teorii jest, że w takim razie Adam byłby ojcem Kaina w 9 roku życia, gdyż według Biblii pierwsza pociecha naszych prarodziców zjawiła się na świat, kiedy Adam miał 117 lat.

(st.) **Mocne zaproszenie**. Angielski sekretarjat Stanu do spraw kolonji ogłosił niedawno, że wódz plemienia Jezydów trzykrotnie uchylił się od przybycia na konferencję o granicach. Rząd

angielski nie miał innej rady w stosunku do tego wroga konferencji pokojowych, jak wysłanie eskadryli samolotów, która zbombardowała stolicę opornego szejka. Dotąd niema wiadomości, czy ten pacyfistyczny argument oddział na Jezydów, którzy według legendy oddają cześć religijną Djabłu.

(w.) **Zaufanie do klientów**. W amerykańskich wielkich magazynach wprowadzono system sprzedaży Piggly-Wiggly, nazwany tak od imienia inicjatora.

System ten polega na tem, iż do sklepu wchodzi się przez kołowrót, zabierając jeden z koszyków leżących przy wejściu. Wybiera się w sklepie samemu co się chce, wkłada do koszyka, a przy wyjściu kasjer kontroluje zawartość kosza, oblicza ceny i pobiera należność.

Wątpliwem się wydaje, aby przy tym systemie jawności mogły być liczne wypadki i próby oszustwa. Przeciwnie system samo-kontroli publicznej może się przyczynić do wzmożenia uczciwości.

(w.) **Brak ludzi zdolnych i wykształconych**. Premier W. Brytanji, Baldwin stwierdził w jednej ze swych mów wielki brak zdolnych i wykształconych ludzi w Anglii. Jest to — jego zdaniem — wynik wojny, która pochłonięła całą generację ludzi mogących teraz, w wieku lat 30 do 40, obsa-

dzić najważniejsze posterunki rządowe i społeczne.

Temu to należy przypisać, iż nigdzie niemal na Zachodzie niema wśród czołowych figur rządowych i społecznych nowych ludzi.

(w.) **„Międzynarodówka pisarzy“**. Po międzynarodówkach czarnych, czerwonych, zielonych przyszła kolej na międzynarodówkę Ducha.

Ktoby chciał już koniecznie określać jej walory malarskie, może nazwać tęczową. Mieni bo się ona wszystkimi kolorami tęczy.

Zgromadzona dnia 22 maja w Paryżu zasiada i obraduje w głozi swych 22-ch ukonstytuowanych dotychczas klubów narodowościowych. — Wszystkie odcienie, kierunki myśli i twórczości dały sobie rendez-vous na kongresie Pen-Clubów. W imieniu Francji przemawiał Valery i Duhamel, Pirandello w imieniu Włoch, H. Mann — Niemiec, Kurpin i Bunin — Rosji, Galsworthy — Anglii, Unamuno — Hiszpanji, Calderon — Peru etc. Polskę reprezentuje Boy.

Od skrajnych konserwatystów do skrajnych lewicowców wszystkie kierunki myślowe znalazły tu posłuch. Tolerancja i szacunek dla szczerości talentu wytworzyły tu atmosferę czystości ducha.

Ludzkie i ponadludzkie łączy zawsze bojujących o doskonałość w doli i niedoli.

Od Wydawnictwa.

Z powodu świąt uroczystych następny numer „Kurjera Lwowskiego” wyjdzie dopiero we środę 3 b. m. rano.

Biura redakcji i administracji zamknięte będą dziś od godz. 12 w południe, a w poniedziałek przez dzień cały.

Czas odnowić prenumeratę na czerwiec na „Kurjer Lwowski” i „Ilustrację”.

KRONIKA.

Kalendarzyk.

Dziś rz. kat. Zielone Św.; gr. kat. 6 po W., Teod. Jutro rz. kat. Pon. Ziel. Św.; gr. kat. Patrykija. Wschód słońca 3:46, zachód 7:30.

Teatr Wielki.

Niedziela o 3 pop. „Obrona Częstochowy” — wieczór „Bał maskowy”, występ B. Franciego. Poniedziałek „Wesele Figara”.

Teatr Mały.

Niedziela, poniedziałek „Dzikus”.

Teatr Nowości.

Niedziela poniedziałek „Dama w purpurze”.

Kinoteatry:

„KOPERNIK” i „MARYSIENKA”: „Ulubieniec Babuni”.

„APOLLO”: „Człowiek bez nerwów”.

„CHIMERA”: „Córka Napoleona”.

„FATAMORGANA”: „O czym się nie mówi”.

„PASAŻ”: „Bogini Dżungli”.

„SZTUKA”: „Albertini Macistes”.

Ze Lwowa.

— Inż. Leon Jeziorański, dotychczasowy zawiadowca „Lw. Sp. Wyd. Kurjera Lwowskiego”, ustąpił. Przez cały czas swego urzędowania p. inż. Jeziorański nie żałował ani czasu, ani sił, aby wydawnictwo w okresie ogólnego kryzysu gospodarczego utrzymać na odpowiednim poziomie. Ustupiającego tak Administracja, jak i Redakcja, żegnając z prawdziwym żalem i zachowując po nim jak najlepsze wspomnienia. Swoim bowiem taktem i szczerością zdołał pozyskać serca wszystkich współpracowników, którzy mu przy tej sposobności życzą, aby po zasłużonym odpoczynku mógł nadal z pożytkiem pracować dla ogólnego dobra.

— Do Zarządu „Lwowskiej Spółki wydawniczej Kurjera Lwowskiego”, na mocy uchwały Walnego Zgromadzenia zostali wybrani p. konsul Kazimierz Mahler, jako dyrektor zarządzający i p. dr. Stanisław Nowyk.

— Dr. Aleksander Vogel, prezes syndykatu dziennikarzy polskich we Lwowie wyjechał na kurację do Szczawnicy.

— Pogrzeb dr. St. Zagórskiego, b. prezesa Związku Obrońców Lwowa, odbył się wczoraj przy udziale wojskowości, delegacji związków, stowarzyszeń i licznych rzesz publiczności. W kondukcje żałobnym niesiono wieńce. Przygrywały orkiestry: 40 pp. i Sokoła. Ponieważ zmarły nie życzył sobie przemówień, dr. Węgrzynowski poświęcił mu krótkie wspomnienie przed płytą Nieznanego Żołnierza. Zwłoki złożono w grobowcu rodzinnym na cmentarzu Łyczakowskim.

— Pierwszy zjazd językoznawców polskich rozpoczął wczoraj obrady we Lwowie w gmachu uniwersytetu. Zjazd ten ma na celu zorganizowanie polskiego Towarzystwa językoznawczego.

— Z karty żałobnej. W Poznaniu zmarł lwowianin, dziennikarz Tadeusz Gubrynowicz, długoletni członek redakcji „Słowa Polskiego”. Ze Lwowa przeniosł się do Poznania, gdzie przez kilka lat ostatnich pracował w „Kurjerze Poznańskim” jako sekretarz redakcji. Część pamięci zacnego człowieka, jednego z wybitnych dziennikarzy i dobrego kolegi.

— O los emerytów. Dnia 29 maja br. o godz. 6 wieczorem odbyło się w salach recepcyjnych lwowskiej Dyrekcji kolejowej zebranie przedstawicieli wszystkich warstw społecznych naszego miasta celem przyjęcia z pomocą stowarzyszeniu emerytów państwowych, wojskowych i kolejowych tuż po śmierci ich wciół. W trakcie obrad zarządzonych przez panią Barwiczową powstał projekt urządzenia wielkiego festynu i rautu na placu Targów Wschodnich w d. 11 bm. Po ustaleniu programu obu zabaw ukonstytuował się ścisły komitet.

— Przeniesienie w stan spoczynku. (B) Dowiadujemy się, iż podkom. Stojków z Eksp. pol. śledczej we Lwowie przy ul. Kaźmierzowskiej, zostaje z dniem 1 czerwca przeniesiony w stan spoczynku. — Sprawa ta komentowana jest rozmaicie, właściwe jednak powody trzymane są w ścisłej tajemnicy.

— Seminarjum nauczycielskie męskie we Lwowie. Egzamin wstępny na kurs I seminarjum rozpocznie się 25 czerwca. Podania wnosić należy do 24 czerwca do dyrekcji. Egzamin wstępny na kursy wyższe rozpocznie się 16 czerwca.

— Nowy rozkład jazdy na kolejach polskich, obowiązujący od 5 czerwca br. zamieszczamy w dziale inseratowym.

— Spółdzielczość wojskowa. Ku uczczeniu „Dnia Spółdzielczości” w wojsku, urządza Spółdzielnia wojskowa DOK. IV. uroczysty wieczór w sobotę 6 czerwca br. o godz. 8 wiecz. w wielkiej sali Ogniska Oficerów, przy ul. Fredry 1. 1. W programie wieczoru: Prelekcja na temat spółdzielczości, część koncertowa, tombola wyposażona w bogate fanty, zabawa towarzyska i tańce. W części koncertowej łaskawy współudział przyjął p. kapitanowa Puchalska (sopran), p. Jadwiga Szulmanówna (fortepian), p. major Szymonowicz Tadeusz (tenor), p. porucznik Wojski Kazimierz (bas), Chór oficerski i orkiestra 19 p. p. O. L. pod batutą kapelmistrza Adama Osady. Dochód przeznaczony na budowę własnego domu Spółdzielni wojskowej. Zaproszenia wydaje komitet, przy ul. Czarnieckiego 1. 7.

— Strzelnica pokojowa. Dla umożliwienia ogólnego wyćwiczenia w początkowym strzelaniu celnym, a przez to przyczynienia się do prac przygotowania wojskowego, urządził Sokół-Macierz w swych dolnych ubikacjach strzelnicę pokojową na broń małokalibrową i krótką. Uroczyste otwarcie odbyło się dnia 17 b. m. Strzelnica będzie otwartą dla amatorów stowarzyszonych przedewszystkiem oraz pojedynczych. Wszelkich informacji udziela kancelaria Sokola-Macierzy, ul. Zimorowicza 8, codziennie w godz. od 18—20.

— Polskie Towarzystwo Politechniczne zawiadamia, że dnia 3 czerwca b. r. odbędzie się zebranie tygodniowe o godz. 18.30, na którym prof. Gabryel Sokołnicki wygłosi odczyt pod tytułem „Postępy techniki oświetlenia elektrycznego”. — Goście mile widziani.

— Ujęcie zwyrodniałców. Po przeprowadzonym śledztwie aresztowała wczoraj policja Emila Linickiego murarza, Mieczysława Pocniewicza elektromontera, murarza Klimkiewicza Piotra i Henryka Wiśniewskiego za zgwałcenie w dniu 29. bm. 19-letniej Ireny S., uczennicy akuszerji w lasku cesarskim.

— Wyrodney synalek. Antoni Miszczak, zamieszkały wraz z matką swą Anną przy ulicy Inwalidów 7, przyszedłszy wczoraj w stanie podchmielonym do domu urządził kolosalną awanturę, powybił 10 szyb w oknach i pobił swą matkę. Awanturnikiem zajęła się policja.

Różne wiadomości.

Zamknięcie wszystkich szkół wyższych we Wiedniu, a to: uniwersytetu, politechniki, akademii eksportowej, szkoły rolniczej i weterynarii nastąpiło 28 bm. skutkiem awantur i bójek, jakie powtarzały się w ostatnich dniach w tych uczelniach. Zamknięto nie tylko główne gmachy, lecz także wszystkie instytuty i laboratoria. Egzamin także się nie odbywają, co oznaczałoby dla studentów utratę jednego półroczu. Bójki odbywały się między akademikami wszechświatowymi a socjalistycznymi, a to w gmachach szkolnych i na ulicy. Poturbowano też na ulicy wiele studentów socjalistycznych.

Dyrekcja b. krajowej centralnej szkoły koszykarskiej we Lwowie, ul. św. Zofii 1a. zawiadamia że podanie o przyjęcie do szkoły należy wnieść do 30 b. m.

Zadaniem szkoły jest kształcenie majstrów i instruktorów koszykarskich, nauka trwa lat 3, opłaty szkolne wynoszą 45 zł. półrocznie, kandydaci niezamożni mogą otrzymać bezpłatne umieszczenie w internacie szkolnym.

Zebrania, odczyty i widowiska.

— Wieczór pieśni ludowych w Ognisku Oficerów we Lwowie. W środę 3 czerwca br. o g. 8 wieczorem w sali Ogniska Oficerskiego przy ul. Fredry 1. 1 urządza znana pieśniarka p. majorowa Zofia Lipska „Wieczór nieznanych pieśni ludowych polskich” z współudziałem pianistki p. Jadwigi Szulmanówny. Przy fortepianie p. prof. Zofia Frankowska. Program wieczoru bardzo bogaty. Część czystego dochodu przeznaczona na zakupno samolotu im. 5 Dywizji piechoty.

— Polskie Tow. przyrodników im. Kopernika. Posiedzenie naukowe odbędzie się we wtorek 2 b. m. o godz. 18 w Instytucie geologicznym Uniw. Jana Kazimierza ul. Długosza 8, z porządkiem dziennym: 1) Wykład dr. Romana Kuntzego pt. Kilka uwag o nowym systemie regionalizacji zoogeograficznej; 2) Komunikat prof. dr. Jana Hirschlera pt. Z pobytu w stacjach zoologicznych w Neapolu i Messynie.

— Wystawa „Świtu”, Związku Artystów poznańskich połączona z wystawą ogólną artystów lwowskich i wystawami zbiorowymi art. mal. Bartkowskiego i Kostynowicza zamknięta zostanie nieodwołalnie we środę 3 czerwca br. o godz. 7 wieczorem. Dwa dni Świąt Zielonych będą dobrą sposobnością dla szerszych sfer, aby móc zwiedzić interesującą wystawę obrazów i rzeźb, oraz równocześnie zobaczyć ze wszech miar kształcącą „Wystawę Polskiej Książki”, która trwać będzie również tylko do środy. Wystawa „Polskiej Książki” daje wszechstronny obraz stanu księgarstwa w Polsce, dzięki dobrej kompozycji wystawy, każdy znajdzie ostatnie wydawnictwa z dziedziny jego zainteresowań. Równocześnie otwartą została w stałym lokalu Tow. przy ul. Dzieduszyckich (Gmach Muzeum przem.) wystawa A. Klara, S. Matzkego, K. Sichulskiego i W. Żygulskiej-Pogonowskiej.

Korespondencja z Tarnowa.

Przyczynek do zbrodni wileńskiej. — Szkoły zawodowe. — Rządy komisarza.

Tarnów w maju.

Pod boki kuratora wileńskiego, którego z Poznania i z Torunia wybyło się, działały się takie rzeczy, że w karnawale młodzież męska i żeńska urządzała sute bale i żaden z pedagogów nie śmiał ust otworzyć, inaczej musiałby poszukać posady gdzieindziej. A jeśli się zważy, że młodzież tam do szkół uczęszczająca, czasem 20 kilka wiosen liczy, to łatwo sobie wyobrazić, że rozbawiona, nie tęskni za szkołą. Kluby zabawowców tworzyła nie tylko młodzież z gimnazjum im. Lelewela, bo znane są w Wilnie zabawy studenckie z innych gimnazjów, stąd uważano każdego biorącego zadanie szkoły na serio, za wroga lub co najmniej za nieprzychylnego dla młodzieży. Oto szczypta uwag zebranych w Wilnie w czasie wielkanocnym.

Ale wracając do stosunków tutaj, podzielić się trzeba wiadomością, że wreszcie rząd zamierza otworzyć tu szkołę średnią zawodową. Szkoła przemysłowa i rolnicza powinny dawno tu być otwarte. Tymczasem rząd sam ma zamiar jedno z gimnazjów przekształcić na szkołę zawodową. Ale to za mało! Należałoby stworzyć tu niższą szkołę zawodową tego typu, jak w Brodach. Taką szkołą wyszkoliliby tegich, a inteligentnych rzemieślników.

Z łaski p. Witosa mamy w mieście rządy komisarzkie i czekamy na nowe wybory, które zmiotą z powierzchni zakusy endecko - piastowskie. Jak komisarz zabiega o mir u kłeru, to aż śmiesznym jest: ot n. p. kazał kawałek chodnika, po którym chodzą uczniowie t. z. małego seminarjum, piaskiem wysypać, by w czasie słoty lżejsza była komunikacja! Na innych chodnikach można nogi w nocy połamąć, a w czasie ulew wypada łódką się przeprawiać, ale p. komisarz o tem nie wie. Budynki miejskie zajmuje wojsko, wojsko bez dostatecznych powodów i t. d., tego wszystkiego nie widzi p. komisarz. Niektórym się wydaje, że Tarnów leży w środku Afryki!

—OXO—

WPISY I ZGŁOSZENIA

do gimnazjum (z prawem publicz.) i szkoły powszechnej im. Henryka JORDANA (ul. św. Mikołaja 16), odbywać się będą od 1. czerwca br. w godzinach od 13 do 14 1581

Mieczysław Kistryn.

Z całej Polski.

WARSZAWA.

Przyjazd Marji Curie-Skłodowskiej. Powitają ją na g r a nicy w Złazynie władze miejscowe. Do Warszawy przybędzie 4 bm. o g. 8.55 rano. Na dworcu powita ją prezes Rady m. Babiński. Dnia 5 bm. wygłosi p. Curie dwa odczyty. W sobotę 6 bm. przyjęcie przez instytut francuski, gdzie wygłosi odczyt. W niedzielę 7 bm. uroczystość w sali Rady m. Delegacie złożą jej hołd. Tam nastąpi podpisanie aktu erekcyjnego Instytutu radiowego, poczem na ul. Grojeckiej w obecności prezydenta Wojciechowskiego dokona p. Curie Skłodowska aktu włożenia kamienia węgielnego pod przyszły Instytut jej imienia. Wieczorem aut. W poniedziałek teatr. Dnia 11 bm. uda się p. Curie Skłodowska z powrotem do Paryża.

Zjazd polonistów, zwołany na Zielone Święta odłożony został na czas po wakacjach.

200 kursów wakacyjnych organizuje w br. ministerstwo oświaty dla nauczycieli szkół powszechnych.

Na wzór zagranicy. Celem informowania przybywających do Polski, a nie znających języka polskiego, komenda policji warszawskiej wydała rozporządzenie, aby policjanci posiadający obce języki nosili specjalne odznaki na rękawie, a mianowicie czarną opaskę z wyhaftowanym na niej czworobokiem o barwach narodowych państwa, którego język policjant posiada. Policjanci tacy przydzielani będą do służby na dworcach i miejscach o ruchu ożywionym.

Egzaminy maturalne podług oświadczenia ministra oświaty Stanisława Grabskiego, złożonego na posiedzeniu sejmowej komisji oświatowej — nie zostaną zniesione. Natomiast nastąpi reforma egzaminów dojrzałości. Minister Grabski zamierza położyć nacisk na maturalne wypracowania pisemne. Min. Grabski zauważył, że powodem niedomagań szkół są nadmierne programy i po części niekwalifikowane nauczycielstwo. Wreszcie omawiał stosunek władz szkolnych do społeczeństwa i zapowiedział gruntowną reformę szkoły średniej.

KRAKÓW.

Zamach na konsulat czeski. Śledztwo stwierdziło, że sprawca zamachu Lech był już w r. 1915 umysłowo chorym. Znajdował się wówczas w lecznicy dra Piltza i wyleczenie go okazało się niemożliwym.

Zawysokie opłaty uniwersyteckie. Z powodu niezapłacenia III. raty opłat studenckich grozi utrata roku szkolnego około 1700 studentom uniwersytetu tutejszego.

Krociowe sprzeniewierzenie depozytów sądowych. Podczas rozprawy przeciw rzędnikowi Reichertowi i Sternowi zeznał świadek kupiec Zaborski, że na kilka dni przed rozprawą zjawił się u niego w sklepie podsądny Stern i prosił go o interwencję u rodziny Reicherta w tym kierunku, aby skłoniła Reicherta do cofnięcia zeznań obciążających Sterna, za co tenże chciał się zobowiązać do wypłacania rodzinie Reicherta przez cały czas życia 300 zł. miesięcznie. Zaborski zaprzeczył te zeznania. Skonfrontowany z nim Stern zaprzeczył temu. Zeznanie Zaborskiego wywołało wielką sensację.

ZAKOPANE.

Nowy tygodnik pt. „Góral“ wychodzić zacznie 16 bm. Będzie to ludowy tygodnik podhalański.

Rozbudowa Zakopanego. Z rządowych kredytów budowlanych Zakopane otrzymać ma około 300.000 zł. Kredyty te udzielane będą przeważnie na rozpoczęte budowle.

POZNAŃ.

Święto pieśni odbędzie się 7 bm. w Poznaniu. Zespół śpiewaków składać się będzie z około 2000 głosów uczniów szkół powsz. i wydziałowych w Poznaniu.

KATOWICE.

Sprzeniewierzenie 100.000 zł. w Związku uchodźców. Kasjer tego związku Paweł Wrazidło, liczący 29 lat pobrał onegdaj z P. K. O. na czek 100.000 zł. na wypłaty dla uchodźców i dotychczas nie zjawił się z pieniędzmi. Wysłano za nim listy gończe. Miał on opinię człowieka lekkomyślnego.

Ze sądu.

SPRAWA DR. GAGATKA.

(B) Dowiadujemy się, iż w skład trybunału, który będzie sędzić dr. Gagatka wejdą r. Malinowski (przewodniczący) oraz r. Kohman i r. Dworzak — oskarżać będzie prok. Sywulak. Obrony podjęli się adw. dr. Kibitz i dr. Matkowski.

SPRAWA STEIGERA.

(B) Dowiadujemy się, iż śledztwo w sprawie Steigera ma się ku końcowi, tak, że do tygodnia odejdą akta do prokuratury. Krąży wersja, że materiał jest niezwykle obszerny, zawierający w sobie nowe zwroty o charakterze niezwykle sensacyjnym. **Rozprawa odbędzie się po feriach.**

SPRAWA JÄGERA, INŻ. KORNHABERA ET CONS.

(B) Jägerowi, inż. Kornhaberowi i tow., oskarżonym o współudział w oszustwie i o oszczerstwo (w związku ze sprawą Steigera), ma być w tych dniach doręczony akt oskarżenia.

W skład trybunału, mającego powyższą sprawę sędzić, wejdą r. Franke (przewodniczący) oraz r. Chłamtacz i r. Antoniewicz — oskarżać będzie delegowany z Nadprok. prokurator Kowalski.

Obrony podjęli się adw.: dr. Pieracki, dr. Kibitz, dr. Marek z Krakowa oraz dr. Lieberman z Przemyśla.

ROZPĘDZENIE NOWEGO DOMU SCHADZEK. Iza Orłowska przed sądem.

(B) Onegdaj policja wpadła na trop nowego domu schadzek, prowadzonego na wzór madame Stachurskiej, tylko w lepszym stylu, przy ulicy Kochanowskiego 81, który pozostawał pod „fachowym kierownictwem“ właścicielki, p. Izy Orłowskiej. W domu tym schodzili się po większej części ludzie „bógaci i poważni“, aby w skupieniu opasłego ducha nacieszyć się rozkoszami doczesnego życia. Nadobną Izę, „niczego sobie“ blondynkę, o zakroju szampańskiej kobietki, przymknęto, a po przeprowadzeniu śledztwa pierw-

stkowego oddano ją S. III do dalszego urzędowania.

W dniu wczorajszym p. sędzia Jasiński, po przesłuchaniu oskarżonej, która wszystkiemu w czambuł zaprzecza, rozprawę odroczył — celem zawezwania poszczególnych świadków, a p. Izę za kaucję 250 zł. wypuścił na wolną stopę.

Broni adw. dr. Macieliński. — Rozprawa ze względu na osobistości, powołane w charakterze świadków, będzie miała przebieg niezwykle sensacyjny.

POGROMCA RZEŹNICKICH STRAGANÓW.

Wyrok.

(B) W dniu wczorajszym zapadł wyrok, skazujący Grüssa za zbrodnię oszustwa w całej osnowie na 10 miesięcy ciężkiego więzienia z oboszerzeniami, przyjmując za okoliczność łagodzącą fakt, iż osk. działał, będąc w najsłabszej nędzy. Za zgodą prokuratora został osk. wypuszczony na razie na wolność.

SPRAWA FILASIEWICZA.

(B) obrońca Filasiewicza, mordercy ś. p. Kornelego, dr. Pieracki, wniósł ostatecznie w dniu wczorajszym **sprzeciw przeciw aktowi oskarżenia, który zarzucał Filasiewiczowi zbrodnię morderstwa.**

Dr. Pieracki opiera się na motywach, że Filasiewicz działał rzeczywiście w złym zamiarze, ale stanowczo nie w zamiarze zabicia, zatem wnosi na zmianę aktu oskarżenia w kierunku **zabójstwa.** Rozprawa odbędzie się z powyższego powodu dopiero po feriach wakacyjnych.

Nowy wynalazek w przemyśle gumowym. Zakłady gumowe na Węgrzech posiadają opatentowany sposób na wyrabianie fabrykatów gumowych bezpośrednio z mleka gumowego zapomocą elektrolizy, bez użycia produktów pośredniczących. Wynalazkiem tym zainteresowały się trusty amerykańskie i zabiegają o kupno patentu. W tych dniach w Paryżu ma być zawarta umowa między Węgrami i powyższymi trustami. Wynalazek ten ma obniżyć znacznie koszty produkcji.

NADESLANE.

Radźcie się swego lekarza i używajcie

PHOSPHIT

w kapsułkach lub proszku

Phosphit

jako organiczny związek fosforowy

leczy:

anemię, skrofuły, krzywicę, choroby nerwowe

przywraca:

energię życiową, zdolność do pracy umysłowej i fizycznej.

Zadać w aptekach i składach aptecznych.

Przem.-Handlowe Zakłady Chemiczne

LUDWIK SPIESS i SYN

Sp. Akc.—Warszawa.

Zapiski.

Biblioteka Dzieł Wyborowych, Lwów, Zimorowicza 5, wydała ostatnio M. B. Lepeckiego „U wrót tajemniczego Meghrebu“. Autor „W krainie jaguarów“, świetnej książki podróżniczej, którą rozbrykali czytelnicy polscy w ciągu trzech tygodni — daje obecnie nową rzedz egzotyczną. „U wrót tajemniczego Maghrebu“ obfituje w obrazy tak barwne, opisy przygód tak nadzwyczajne, że książka ta opisująca zdarzenia prawdziwe, jest jakby powieścią fantastyczną. Nowa praca Lepeckiego jest nowym dowodem ciekawego talentu młodego autora.

„**Lepsze czasy**“, to wybór najlepszych szkiców satyrycznych Erazma Winawera, „wyciąg fortepianowy“ ze sporego już dorobku znanego felietonisty. Kreślone z tym samym rozmachem i tą samą werwą, która cechuje dzieła sceniczne pisarza, drobne te utwory parodują wesoło teraźniejszość, troski i kłopoty świata powojennego. Jak groteskowy film amerykański przesuwają się zwiewne obrazki naszego życia i kto wie, czy „Lepsze czasy“ nie będą kiedyś dla badacza cenniejszym dokumentem historycznym od ksiąg i dzieł źródłowych.

Pierwsze zasady muzyki. Ukazała się część III. znanego podręcznika Tadeusza Czerniawskiego p. t. „Pierwsze zasady muzyki w teorii i praktyce“. Podręcznik ten przeznaczony jest dla szkół muzycznych, średnich, ogólnokształcących i seminarjów nauczycielskich.

„**Archiwum Rybactwa Polskiego**“, zeszyt 4 (kwietniowy) opuścił prasę. Adres administracji: Bydgoszcz, Zaczysze 7 I. p. Prenumerata 10 złotych kwartałnie.

Nr. 5 „**Z całego świata**“, ozdobiony stu ilustracjami i ujęty w piękną trójbarwną okładkę M. Berezowskiej — ukazał się. Treść: R. Bettex „Co mówią kamienie Afryki północnej“, sylwetka „ojca humbugu“ Barnuma, humoreskę B. Winawera pt. „Dwieście miligramów“, Jotesa uwagi o karykaturze, A. Schröder „Una piccola favola“ z ilustracjami K. Mackiewicza, inż. St. Burzyński „U detektywów nauki“, inż. Szcz. Jeleński informacje o fabrykacji złota z ołowiu p. t. „Alchemia XX wieku“, W. Melcer Rutkowskiej szkic podróżniczy p. t. „Życie ludzi i zwierząt w Anatolii“, tablice humoru Swidwińskiego p. t. „Jak samemu urządzić radio“ i in.

Sport.

— **Turniej szermierczy o mistrzostwo Polski** odbywał się wczoraj w pawilonie rolniczo-leśnym na placu Targów Wschodnich, przez cały dzień.

Turniej zakończy „Assaut de Gala“ połączone z matchem międzymiastowym. Po „Assaut de Gala Danzing“ Assaut de Gala odbędzie się dnia 1 czerwca o godz. 8 wieczór w salach Kasyna miejskiego i Koła lit.-art. Wstęp na Assaut de Gala tylko za zaproszeniami, które wydaje Sekretariat Kasyna. Za zaproszenia służą również legitymacje Kasynowe.

Ostatnie modele paryskie.

Brewerje ostatniej doby.

Wraz z szerokimi sukniemi wracają do mody koronki. Wszystkie!.. Zaczynając od gipiury, kończąc na cieniuchnej chantilly. Od dłuższego czasu nie widać było nigdzie sukien ozdobionych koronką. Za bardzo były kobiece! Nie jest modną kobieta, po której od pierwszego rzutu oka można poznać, że jest kobietą.. Stąd wynikała tęsknota mężczyźni, nie tyle może za kobietą, co za sylwetką kobiecą. Dlatego podobno mężczyźni, nie mogąc sobie poradzić z prądem mody, który każe kobietom ubierać się w spódniczki tak wąskie, żeby były podobne do spodni, w żakiety — podobne do smokinga, w buciki na niskich obcasach — podobne do butów męskich, w suknie — wprowadzie do niczego nie podobne — ale jednak nie podobne także i do sukni (z której strony spojrzeć — wszędzie jest jej tak mało...), otóż mężczyźni zdecydowali ratować dawną sylwetkę kobiecą. Nie mając innego sposobu postanowili sami ubierać się bardziej po kobiecemu.

„Dernier cri“ mody męskiej w Anglii są spodnie — tak szerokie i fałdzone, że krojem swym prawie się nie różnią od spódnicy.

To na kobiety podziało i jak zwykle — nie chcąc w niczem ustępować mężczyznom, także i teraz postanowiły zakasować ich w kobiecości. Dlatego do mody wracają koronki..

Ujrzymy więc znowu zwiewne sylwetki kobiet otulone w miękkie zwoje koronek, które (kobiety i koronki) nie dopuszczają do tego, aby mężczyźni ubierali się w spódnice.

Przez noszenie spódnicy, mężczyźni nie staną się kobietami, ale mogą nabrać za dużo kobiecych nałogów i wtedy doprawdy, trudnoby już było na świecie wytrzymać!

KURJER EKONOMICZNY

Lwów, dnia 30. maja.

+ **Podatek obrotowy od eksportu — zniesiony.** Ze względu na potrzebę zrównoważenia bilansu handlowego Komitet Ekonomiczny Rady ministrów zarządził zwolnienie od podatku obrotowego transakcji eksportowe dotyczące całego szeregu produktów wywożonych z Polski.

+ **Giełdy pieniężnej** nie było wczoraj we Lwowie, Krakowie, Warszawie i Gdańsku.

Produkcja stali wprost z rudy żelaznej. Zakłady Forda w Ameryce pracują nad udoskonaleniem wyrobu stali z pominięciem produkcji pośredniej surówki, znaczy się bezpośrednio z rudy żelaznej. Czynione w tym kierunku próby przez hutę szwedzkie Uddekoim dały korzystne wyniki. Wynaleziono sposób produkcji bezpośredniej stali z rudy żelaznej, przyczem stal ta nie przedstawia się gorzej od bessemerowskiej, lub martinowskiej. Wspomniane zakłady szwedzkie produkują obecnie nowym systemem stal na wielką skalę. Podobno sposób ten obniża koszty produkcji o 50%.

Czas odnowić przedpłatę!

Pierwszorzędne

Płaszcz gumowe

Męskie

Zł. 25

Damskie

Zł. 29

poleca w wielkim wyborze

Specjalny Skład Linoleum i Cerat

LEOPOLDA HAASA

Lwów, ul. Legionów 3.

1746

„ZAMEK SAFE“

nie powinien brakować przy żadnej drzwi mieszkania
Automatyczny zamek ochronny przeciw włamaniu
wykonany we własnej fabryce specjalnej podług
ameryk. systemu wypróbowanego przez długie lata,
zaopatrzony we wszystkie nowości techniki zamków.
Skutkiem specjalizowanego wyrobu hurtowego
cena najtańsza, wykonanie precyzyjne. Proszę żądać
natychmiast prospektu i opis konstrukcji wprost od
fabryki „SAFE SCHLOSS“ Wiedeń IX.
Porzellangasse 49. 1747

Dla panów, którzy chcą objąć sprzedaż, dobrą pozycję (w razie
zadawalającej działalności FIXUM).

Czy chcesz nabyć
**rower lub maszynę
do szycia**

jedynie za 2 do 6 zł.?!

Zamawiaj raty dwuzłotowe na rowery i
trzyzłotowe na maszyny do szycia w skła-
dzie rowerów i maszyn do szycia

A. BRAWERMAN,
Łódź

ul. Pr. Narutowicza Nr. 9. (Dzielną) i
ul. Piotrkowska Nr. 49. Tel. 37-73.

WSZECHŚWIATOWO ZNANY
krem **CAZIMI**
METAMORPHOSA

JEDYNIEM UZNANY
PRZEZ
KOBIECY
CAŁEGO ŚWIATA

NIEZAPRZECZENIE
RADYKALNIE USUWA
PIĘGI, WĄGRY,
PLAMY,
OGORZELIZNE,
ZMARSZCZKI I INNE BRZAKI
CERY.

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH
PERFUMERJACH, APTEKACH I
SKŁADACH APTECZNYCH.

Zapisujcie się
do **Ligi obrony powietrznej
Państwa**

Nr. 18.

Dział szachowy.

Redaktor: Klemens Funkenstein.

**PARTJE Z MIĘDZYNARODOWEGO TURNIEJU
W BADEN — BADEN 1925.**

Gambit hetmański.

Białe: Marshall (1).

1. d 2 — d 4
2. c 2 — c 4
3. S b 1 — c 3
4. e 2 — e 3
5. H d 1 — c 2
6. f 2 — f 4
7. S g 1 — f 3
8. G f 1 — d 3
9. a 2 — a 3
10. b 2 — b 3
11. 0 — 0
12. b 3 × c 4
13. S c 3 — e 4
(niespodzianka!)
14. K g 1 — h 1
15. S e 4 × f 6+
16. G c 1 — b 2
17. G d 3 — e 4(!)
18. G e 4 × d 3
19. H c 2 — c 3
20. W a 1 — e 1
21. G d 3 — b 1
22. H c 3 — c 2

Czarne: Rabinowicz (0).

1. d 7 — d 5
2. c 7 — c 6
3. S g 8 — f 6
4. e 7 — e 6
5. G f 8 — d 6
6. 0 — 0
7. c 6 — c 5
8. S b 8 — c 6
9. a 7 — a 6
10. b 7 — b 6
11. d 5 × c 4
12. c 5 × d 4
13. G d 6 — c 5
14. h 7 — h 6
15. H d 8 × f 6
16. G c 8 — b 7
17. d 4 — d 3
18. H f 6 — e 7
19. f 7 — f 6
20. W f 8 — d 8
21. W d 8 — d 7
22. f 6 — f 5

23. e 3 — e 4
24. e 4 × f 5
25. g 2 — g 4(!)
26. H c 2 — h 7+
27. G b 1 — d 6

(genialność pozornie
ryzykownej gry białych
w 25. posunięciu —
ze względu na pozy-
cję czarnego gońca na
b 7 — jest teraz o-
czywista).

23. W a 8 — f 8
24. W f 8 × f 5
25. W f 5 × f 4
26. K g 8 — f 8

27. H e 7 — f 7
(czarne nie mają nic
lepszego, bo po 27.
H e 7 — d 6 nastą-
piły mat w dwóch
posunięciach, a po
27. H e 7 — d 8 gra-
łyby białe W e 1 × e 6
również z śmiertel-
nym skutkiem).

28. H f 7 — g 8

28. H h 7 — g 8+(!) 29. W e 1 × e 6 (białe grały prześliznięcie.
Przeciwnik poddaje się naturalnie, bo po odpo-
wiedzi 29. W d 7 — e 7 lub W d 7 — f 7 na-
stępuje 30. G b 2 × g 7+; W × g 7, poczem
31. W e 6 — d 8 mat. — Partję powyższą zaliczyć
można do najpiękniejszych w turnieju).

NOTATKI I ODPOWIEDZI.

Międzynarodowy turniej mistrzów szacho-
wych w Marienbadzie, rozpoczęty — jak już do-
nieśliśmy — niemal bezpośrednio po turnieju
w Baden-Baden, jest w pełnym toku. W turnieju
uczestniczą następujący mistrzowie: Grönfeld,

Hajda, Janowski, Marshall, Michell, Niemcowicz,
Opocensky, Przepiórka, Reti, Rubinstein, Sämisch,
Spielmann, dr. Tartakower, Thomas, Torre i Ya-
tes. Nie przesadzając naturalnie wyniku, notujemy
tylko, że po szóstym rondzie najwięcej punktów,
bo 4½, uzyskał dr. Tartakower, po nim osiągnęli
po 4 punkty Marshall, Niemcowicz i Rubinstein.
Jak widać mistrzowie światowi nie są tym razem
bynajmniej w komplecie, mimo to budzi impreza
do której jeszcze powrócimy, w szachowym świe-
cie wielkie zainteresowanie.

Alfa. Tegoroczny turniej o mistrzostwo Lwo-
wa odbędzie się przypuszczalnie w jesieni. Do
zorganizowania tego turnieju należałoby naszem
zdaniem powołać komitet międzyklubowy.

Szachista — praktyk. W wypadku tym nie
ma Pan racji. Pieszek, który doszedł do ósmej
linii nieprzyjacielskiej, stać się może hetmanem,
wieżą, giermkim lub skoczkiem bez względu na
to, czy grający ma jeszcze normalną ilość tych
figur, czy nie. Można więc w ten sposób mieć
kilką hetmanów, więcej niż dwie wieże i t. d.

Korespondencje szachową prosimy adresować
do Redakcji „Kurjera Lwowskiego“, „Dział sza-
chowy“.

—OXO—

